

4t diumenge del temps de durant l'any Cicle B evangeli

La menys comentada

El comentari de les Benaurances –el text evangèlic que llegim aquest diumenge (Mt 5,1-12)- es presenta com una tasca difícil, pel fet que és un text explicat moltíssimes vegades, i sovint amb encert, donat el poderosíssim potencial que conté. Poc marge queda si no es vol ser repetitiu. És per això que ens centrarem en la introducció i en la benaurança final, que són potser els fragments del text menys comentats.

En la introducció, es diu que Jesús pujà a la muntanya. Pujar a la muntanya, en el llenguatge simbòlic universal, equival a l'esforç ascètic que, allunyant-se del món quotidià, acosta al món de Déu. Pujar a la muntanya és aproximar-se a Déu, per a Jesús serà entrar en comunicació amb el Pare. Sovint, en el seu evangeli, Mateu presenta Jesús com el nou Moisès. Talment Moisès pujà al Sinaí i donà al poble d'Israel la Llei, Jesús puja a la muntanya per donar al nou Israel, la nova Llei, ja que com a paradigma de la nova Llei cal entendre el contingut global del Sermó de la Muntanya. L'ensenyament de Jesús és el resultat de la seva experiència de relació íntima amb el Pare i això atorga a les paraules i ensenyament de Jesús una categoria única. S'assegué per ensenyar. Estar assegut és l'actitud pròpia del mestre que ensenya. Per això, el bisbe, quan predica, ho fa des de la seva càtedra/cadira. Es tracta d'un ensenyament solemne, que esdevé per a l'alumne un referent inqüestionable. A diferència del Sinaí, on el poble resta allunyat de la muntanya, aquí els deixebles s'acosten. I és que en Jesús quelcom ha canviat. Jesús rebutja un llenguatge sacre, inaccessible per a l'ésser humà. Per a Mateu, hi ha una similitud entre Jesús i Moisès, però no una identitat total.

La benaurança menys comentada és potser l'última: "Feliços quan, per causa meva, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies". La benaurança reflecteix la situació d'unes comunitats cristianes que han començat a tenir experiència de persecucions. El text no pot tenir més actualitat. Veus de la jerarquia catòlica han presentat l'Església d'aquest país perseguida pel traç polític del govern i per unes lleis que no són del seu grat. Però segurament la persecució de la benaurança al·ludeix a un altre tipus de persecució, la que sofriren Ignacio Ellacuría, Oscar Romero i tants d'altres com ells. Els qui foren perseguits pel fet de posar-se al bàndol dels pobres. L'Església actual és una realitat molt diversificada. Dins d'ella s'han generat moviments socials i polítics que han començat a jugar un paper important en els debats actuals de la globalització. Un cristianisme compromès amb la desaparició de la pobresa i capaç de poder oferir alternatives, motivacions i inspiracions que no estan en la línia dels programes polítics, que estan al servei dels poders amagats que mouen l'economia mundial. Això té les seves conseqüències polítiques, econòmiques i culturals i s'escapa del control dels estats moderns, i no agrada. El cristianisme de veritat i compromès serà sempre polític, i serà sempre perseguit pels qui fan la feina bruta d'aquells que acaparen per a ells sols la riquesa de la terra.